

PREMIUM

© Marcel Kuster, foto Raphael Drent

Achterhoek energieneutraal? Een hell of a job

DOETINCHEM - Wie vanaf 2030 ergens in de Achterhoek een stekker in een stopcontact steekt, krijgt daar pure, groene, Achterhoekse stroom uit. Althans, dat is de bedoeling. Want de acht Achterhoekse gemeenten hebben afgesproken dan energieneutraal te zijn. De grote vraag is: gaat dat lukken?

Marcel Hut 25-10-20, 11:24

- 4
-
- 1

19 REACTIES

Hoe het er voor staat met de energietransitie in de Achterhoek is te zien in de Rapportage Regionale Energiemonitor Achterhoek van energiecoöperatie Agem. In dat rapport wordt duidelijk dat er nog heel wat moet gebeuren voor de regio ook maar in de buurt van de gestelde doelen komt. Daarbij zijn er grote verschillen tussen gemeenten onderling. In 2018 is voor het eerst gemeten hoever de doelstellingen zijn gevorderd. Nu, twee jaar later, is er opnieuw gemeten.

Uit die meting blijkt dat de besparing op aardgas het enige onderdeel is dat op niveau zit. Als de trend zich doorzet, wordt dat doel voor 82 procent gehaald. Dat is veel hoger dan de andere doelen. Zo wordt de besparing op het elektriciteitsverbruik voor 45 procent gehaald en de duurzame opwek van elektriciteit voor 36 procent. De vervanging van aardgas door biogas of aardwarmte wordt met slechts 33 procent gehaald.

Bedrijven worden wakker

„Het wordt inderdaad een ‘hell of a job’ om de doelen voor 2030 te halen”, zegt directeur Guus Ydema van Agem. „De ambitie in de Achterhoek is groot, er zal veel moeten gebeuren de komende jaren.” Helemaal negatief is hij ook niet. „Je ziet bijvoorbeeld dat de aanleg van zonnedaken en -velden echt op gang is gekomen. Daar volgt nu een inhaalslag. Veel bedrijven worden wakker en leggen hun daken vol met zonnepanelen, mede geholpen door subsidieprogramma's vanuit de provincie. Hier gaat de komende jaren echt een versnelling komen.”

Op het water van de zandwinning van het Azewijnse Broek is onlangs een zonnepark in gebruik genomen. © theo kock persfotografie

De ontwikkeling van windenergie in de Achterhoek verloopt moeizaam. Naast windpark Hagenwind in Aalten zijn de zes turbines in Azewijn/Netterden en een aantal kleine turbines in werking. De negen turbines van Den Tol in Netterden worden er volgend jaar neergezet. Maar daarmee wordt de doelstelling voor windenergie bij lange na niet gehaald. Met de turbines van Den Tol erbij wordt 18 procent van de doelstelling gehaald in 2030.

Windmolens

Wel werd afgelopen week duidelijk dat er plannen zijn om vier of vijf windmolens in het groene gebied langs de Oude IJssel bij Doetinchem te plaatsen. Dit plan is nog niet opgenomen in de energiemonitor. „Het wel of niet hebben van een windpark verklaart voor een belangrijk deel de grote verschillen tussen de gemeenten. Sommige gemeenten hebben nu eenmaal meer ruimte om windmolens te plaatsen en zijn proactief geweest met initiatieven voor windparken”, zegt Ydema. „Maar er zitten wel projecten aan te komen die nu nog niet eens op papier staan. Initiatiefnemers zijn voorzichtig vanwege de weerstand die de plannen vaak oproepen. Ze willen eerst kijken wat de mogelijkheden zijn voordat de plannen voor zo'n windpark echt naar buiten komen. Die plannen zijn dus ook niet opgenomen in de monitor.”

Een tractor aan het werk op het land tussen Azewijn en Netterden. © JV

Wat niet verbruikt wordt, hoeft niet opgewekt te worden, en daarom is alles waarmee op energieverbruik bespaard kan worden belangrijk. Volgens Ydema moet daar de komende jaren een grote slag mee worden geslagen. „Er zijn 130.000 Achterhoekse woningen die verduurzaamd moeten worden. Dat gaat om zo'n twee miljard aan investeringen. We zijn met onder meer gemeenten, bedrijven en corporaties aan het bekijken hoe we die stap kunnen zetten. Je ziet dat de interesse bij bedrijven om hier op een innovatieve manier mee aan de slag te gaan groter en groter wordt. Het is dan ook heel ingrijpend en er is veel geld mee gemoeid. We moeten kijken wat er technisch allemaal mogelijk is om een mooi aanbod voor de bewoners neer te leggen. Tegelijk moeten we bijvoorbeeld naar de arbeidsmarkt kijken omdat er op dit moment simpelweg te weinig mensen zijn om dit allemaal uit te voeren.”

Biogas

Duurzaamheidswethouder van Doetinchem Frans Langeveld, tevens lid van de thematafel duurzaamheid van de Achterhoek Board zal de komende maanden met de andere Achterhoekse duurzaamheidswethouders bespreken wat er de komende jaren moet gaan gebeuren. „Vijf jaar geleden was biogas bijvoorbeeld nog heel veelbelovend, maar ondertussen is wel duidelijk geworden dat daar veel minder van te verwachten valt. Voor dat aandeel biogas waar we rekening mee hadden gehouden, moeten we dus wat anders bedenken.”

Ook Langeveld realiseert zich dat het moeilijk zal worden om alle doelstellingen te halen, maar hij bespeurt wel een verandering in de houding ten opzichte van duurzaamheid. „Naar mijn idee komt dat vooral door de hausse aan zonnepanelen bij particulieren. Dat heeft een enorme vlucht genomen, en daardoor is de rest makkelijker bespreekbaar geworden. Mensen denken: wat kunnen we nog meer doen? Dat is echt anders geworden. Ook als je kijkt naar grootschalige projecten voor opwek. De vraag is nu: ‘waar gaan we dat doen’, in plaats van ‘moeten we dit wel doen?’

En wat gebeurt er nu als de Achterhoekse doelstellingen uiteindelijk niet gehaald worden? „Formele consequenties zijn er niet”, zegt Langeveld. „Maar het is wel duidelijk dat dat voor mens en milieu geen goede zaak zou zijn. Daarom houden we vast aan de route die is afgesproken.”